

WED. KLOKJE

VOOR HET DEKENAAT VRENDAY

Studeer naar bij de
Radio Centrale
Vraagt inlichtingen
aan het Kantoor
Schoolstr. 28, Venray

at gregeld elke Zaterdag
bedraagt per kwartaal f 0.45
half jaar f 0.75
jaar f 1.25

Hoofd-Redactie: F.H. Geestelijken
Uitgave: Fd. H. Messamdeckers, Venray

Prijs der advertenties tot en met 5 regels
(bij vooruitbetaling) — Elke regel meer f 0.05
Klokjes bij 1 x plaatsen f 0.35, 3 x plaatsen f 0.75
Bij contract belangrijke korting

lag na Pinksteren.
Evangelie.
et evangelieverhaal heeft plaats te
reest Jesus den zieke naar de ziel:
kwaad-denkende phariseërs Zijn
td, ten bewijze dat Hij de macht
vergeven; deze goddelijke macht
en door het wonder der lichame-
se Hij tevens het groote vertrouwen
bij Hem hulp komen zoeken.

ilig Evangelie volgens Mattheus
sus in een scheepje) stak het meer
in stad. En daar bracht men een
op een rustbed lag. Toen Jesus hun
t den lamme; Heb goeden moed,
worden u verteuten. Maar zie,
en zelden bij zich zelf: Hij lastert
hun gedachten en sprak: Waaron
u zelf? Wat is gemakkelijker, te
worden u vergeven, of te zeggen:

HERDENKING VAN EEN GROOTEN DOODE SINT FRANCISCUS VAN ASSISIË.

Als een klein mysterieus spel uit lang vervlogen eeuwen is in de drie Orden van Sint Franciscus blijven voortbestaan de plechtige viering van de Gedachtenis van Franciscus zalig afsterven. Wel een bewijs voor den diepen indruk, welken het eeuwen op tijdgenooten en middeleeuwers moet hebben gemaakt! 't Is slechts een korte plechtigheid, welke op 4 October tegen het vallen van den avond of daags te voren plaats heeft, maar indrukwekkend is als weinig andere, vooral voor hen, die zich kinderen noemen van Sint Franciscus, zijn zonen en dochters uit de Eerste, Tweede en Derde Orde. Dit is de reden, waarom tot deze plechtigheid geheel bijzonder de Tertiariissen, de leden der Weteldijke Derde Orde worden opgeroepen. Wat de plechtigheid van dien avond zoo eigenaardig en ongewoon maakt, is het feit, dat wij feest vieren niet voor een levende, maar voor een doode, dat we een toast afsteken bij een sterfbed, dat we bij de doodbaar geen Requiem, doch een Requiem.

Prima Regenjassen

in moderne kleuren Garbardine

f14.50

Naar Maat

18.50, 22.50, 25.00, 27.50

Regenjassen
naefterdicht
Gebr. Jeurken

net beschermteest van den h. Jozef, 2de gebed
gebeden zooals op Maandag. Zaterdag 2de gebed
ter eere van den h. Anicetus, 3de gebed ter eere
van O.L.Vrouw, 4de gebed voor den Paus.

Van Venray en Omstreken.

Door H. H. J. Maas.

VIX.

Och, zuchtte de gierige Merselsche boerin, wat kunne de minsche toch slêcht zien tigge zo'n erm vrouw! En in het vallen van den avond, als zij toch niet meer zien kon om te schrapen en te gierig was om de lamp aan te maken, dan schodderde zij naar het Sint Oeikapelletje, liet zich op de knieën neervallen en bad met wijduitgestrekte armen. De menschen noemden dat vroomheid voor den oogenschijn, omdat haar daden daarmee niet overeenstemden. Soms zijn de menschen ook wel eens erg gauw met hun oordeel over anderen. Misschien hadden zij dezen keer gelijk, al hadden zij het ook dan nog niet hoeven uit te spreken. En zij zeiden ook: „As die giere karnalie mer kos, dan zeui ze Ozenlievenheer ok nog van 't kruus aaf bidde, dat er vur oos niks mer ovverschoot!” Zoo zagen zij op den duur ook in haar vroomheid zelfs niets anders meer dan vrekkingheid, als of die boerin Onzenlievenheer niet eens aan andere menschen gunde! Er werd niets goeds meer aan haar overgelaten.

Eens op een midzomerdag in den oogst (ien den bouw) had zij haar dienstboden van den vroegen zonsopgang tot den laten avond laten doorwerken, omdat zij geen andere hulp had kunnen krijgen. Het was een brandend heete lange dag geweest. Daardoor was haar gierigheid ook weer op een listige gedachte gekomen. In den schemerig donkeren hêrd kon zij de doodvermoede bojen best wat blauwe verdunning van botermelk met schimmelig-muffe broodbrokken erin voorzetten. Dan ging niets verloren, de honger was immers ook de beste saus, en zij zagen er toch niets van.

Maar van den langen zwaren dag kwamen de bojen kwaad gestemd thuis en klaagden met verwijtende woorden over zulk een behandeling. Toen viel de boerin in woedend gekrijsch uit, riep alle straffen des hemels af over een dergelijke zatvreterij, die de dagen in luiheid wilde doorbrengen en dan in goddelooze ondankbaarheid ook nog de goede dingen versmaadde, botermelk met brokken, die zij uit haar eigen mond spaarde!

En in de droefheid van haar gemoed schodderde zij maar weer den weg op naar Sint Oeike, om daar haar zieleleed uit te storten. Toen zij voor het heiligenhuisje neerknielde, steeg uit haar hart de zucht omhoog:

„Och God!”

En oogenblikkelijk antwoordde een barsche stem uit de duisternis, die rondom het heiligenhuisje hing:

„Spek ien de pot!”

Een hevige verschrikking verstijfde de boerin. Onder haar zwaar gevoel van verontrusting en schuld bewustzijn kon zij slechts de woorden uitgestameld krijgen:

„Mer, Sint Oeike, kunde geei dan sprêke?”

Niet beters te weten, was Sint Oeike toch al lang dood!

Besteedt uw geld goed!

Nieuwste
modellen

Koopt bij ons uwe Meubilering,
En U is meer dan tevreden.

TAPIJTEN, KARPETTEN, COCOS, LOPERS
ALLE VLOERZEILEN

Ruimst
gesorteerd

HUB. CUSTERS - VENRAY
STATIONSSTRAAT 3 TELEFOON 80

Gebr. Jeurken

Venray - Tel. 92

Steeds het betere genre, in de
nieuwste kleuren en modellen

Een nieuw beschuldigend antwoord, op even strengen barschen toon, klonk uit de duisternis:

„Gêf ow boje mer bêter te vrête!”

De angst maakte de gierige boerin gedwee. Met de menschen durfde zij wel te vechten. Maar met heiligen in den hemel voelde zij de kansen al te ongelijk. Daarom beloofde zij maar gauw deemoedig:

„Och, Sint Oeike, as ik van nou afaan dan es doe wat ik kan?”

Zij bleef toch, ook in den angst, door haar verstokte gierigheid nog leep genoeg om te probeeren het op een accoordje te gooien.

Voor het laatst kwam de stem, wat milder van klank nu: „Gaot nao huus en doe dat dan!”

Haar oogen speurden geen sterfelijk wezen in den omtrek. Het koele laatavondwindje suisde als eenig geluid door de boomtoppen. „En doew haai de boerin gennen tied mer! Krek goed, die gier beest!”

Zij kon maar nooit begripen, hoe binnen een paar dagen heel Merselo van die bestraffende verschijning van Sint Oeike wist.

Maar of het ook geholpen had, vertelt de geschiedenis er niet bij.

„Dên haai gennen tied!”

Dat is net zooiets als met „Dê kosse wisse sneje!” En met dezelfde beteekenis: die kon maken, dat hij uit de voeten kwam.

Ook daarvan heb ik den oorsprong gevonden en die grappige geschiedenis ga ik nu dan vertellen: hoe dat gezegde in de Venraysche taal is gekomen.

„Dên haai gennen tied!”

Dat is de geschiedenis van Trujen Toon, die in zijn jonge jaren immers zoo verslaafd was geraakt aan het stroopen. Wie daar eenmaal zijn zinnen op gezet had, kon het haast niet meer laten. En toch was het een heel slecht werkje. Het bederft de menschen, die er zich aan overgeven, omdat zij weten, dat het verboden is, en zij dus aanhoudend op list en leugen bedacht zijn. Bovendien is het gevaarlijk. Dat het bij nacht en ontij gebeuren moet, heeft ook allerlei nadeelige gevolgen. De oude baron van dien tijd — het is al lang geleden — deed veel goeds; als iemand bijvoorbeeld getroffen was door brand, dan was hij heel gul met hout uit zijn bosschen voor den opbouw van het huis. Maat tegen stroopers trad de oude baron streng op, daar moest de boschwachter scherp op letten. En men had Trujen Toon ook al dikwijls gewaarschuwd, dat het met hem misloopen zou en hij in de gevangenis terecht zou komen. Toon luisterde niet naar goeden raad, het stroopen zat hem in het bloed.

„Ik heb schijt aan de moppen, as ik het leven maar behou!” zei hij. Dat was zoo het gezegde in het Venraysche land, als iemand bedoelde, dat de een of andere onaangenaamheid hem of haar niets schelen kon.

Maar op een keer zat de boschwachter Trujen Toon achterna. En Toon liep, liep wat hij loopen kon. De boschwachter was er niet zeker van, dat hij Toon voor had, en helsch, dat hij hem niet te pakken kon krijgen, riep hij den vluchteling achterna:

toe gebed voor den Paus, indien dit nog niet gebeden is. Gloria, geen Credo. Prefatie van den Paaschtijd. Zaterdag, H. Mis van O.L. Vrouw (Voor den Paaschtijd), wit; 2de gebed ter eere van den H. Geest, 3de gebed voor de Kerk of voor den Paus, 4de gebed voor den Paus, indien dit nog niet genomen is. Gloria, geen Credo, Prefatie van O.L. Vrouw.

Van Venray en Omstreken.

Door H. H. J. Maas.

VIII.

En tusschentijds gebeurde het haalen ook niet, evenmin als fichteren, dat behoorde alleen tot den Paaschtijd. Maar als dan het avondeten op was, kwam de drank op tafel en het haalen begon. Dat gebeurde aan den haard. Immers, de haard was behalve de kookplaats ook de plek, waar de huisgenooten 's avonds na het werk vertrouwelijk bij elkaar zaten, vooral 's winters om het vuur, het nieuws van den dag te vertellen, of spookgeschiedenissen, terwijl de een breide, de ander boonen uitdeed, of zoo iets. Als een nieuwe knecht gehaald werd, dan moest een van de vrouwelijke huisgenooten den haolketting van den haak nemen en dien om den knecht heendraaien. Zoo zat hij dus in het nieuwe huis vast als een van de huisgenooten. De knecht moest dan een porceleinen telder met twee handen vasthouden. Van een telder at hij immers, en vallen mocht die niet, dus had de knecht de handen niet vrij. De haolketting zat natuurlijk dik in het roet, zoodat de haolster ook de handen vol roet had gekregen. Dan noemde zij den naam van den knecht, zesmaal, tienmaal, twintigmaal, voegde daar een grappig woord bij van haar eigen prakkezeersel, zooals huisgenooten wel plagen onder elkaar doen, en zei dan telkens:

„Ik haol ow!“

En zoo dikwijls als dat gezegde werd uitgesproken, streek zij hem met de roethanden over het gezicht bij wijze van familiäre liefkoozing, onder het opschaterend en uitbulderend gelach en geschreeuw van de anderen, totdat de knecht heel zwart was en de strijkster niets meer wist te prakkezeeren.

Werd een nieuwe maad gehaald, dan moest een van de mannelijke huisgenooten al die plechtigheden verrichten. Zoo werd hij of zij ingehaald in het gezin, aan de familie verbonden, met wie hij dus voortaan één zou zijn, eigen gemaakt aan den huiselijken haard. Wiens brood men eet, diens woord men spreekt. Er werd goed bij gedronken, dus hoeft het niet met veel woorden beschreven te worden, dat het er op den duur wel eens wild en ruw en rauw naar toe kon gaan. Maar dat hoorde zoo bij het gebruik, het op zich zelf zeker heel mooie gebruik door zijn bedoeling, en elke zaak heeft twee kanten. Soms zijn niet allebei de kanten even mooi, evenmin als de kranks en rechts van een stof.

Maar het begin was lang niet alles. Een goed begin is het halve werk, zegt men wel eens. En ook net andersom: het eerste gewin is maar een kattengespin. Het is maar, hoe het precies uitvallen wil. Het kan regenen en het kan ook droog blijven, zegt de weerprofeet, en

G

Steeds het betere genre, in de nieuwste kleuren en modellen

dat is het voorzichtigst. Sommige menschen kunnen nu eenmaal niet met met elkaar opschieten. Het ziet er juist uit, alsof zij elkander met opzet niet verstaan willen. Altijd is het ergens te kort of te lang, het is nooit of nimmer eens precies goed, elk woord en elke daad wordt verkeerd uitgelegd, en natuurlijk heeft de ander altijd de heele schuld. Als het ergens tusschen de nieuwe bojen en de bazen niet klopte, werden er gewoonlijk al gauw andere menschen bij gehaald door gewauwel, en gediensstige geesten liepen dan halsoverkop om het terug te vertellen, en het spektakel brak los. 't Eerste waarover de bojen gingen praten, was de magere pot.

Die magere pot brengt mij nu vanzelf op de geschiedenis van de gierige Merselsche boerin. Gij weet immers nog wel, die oude Merselsche boerin, die in het vallen van den avond naar Sint Oeike placht te schoderen? Nou, het is al een heelen tijd geleden. Maar iedereen in de Venraysche streken kent toch zeker het heiligenhuisje van Sint Oeike of Sint Oda aan den weg naar Merselo. Oda was een prinses uit Schotland, die in Venray gewoond heeft in een klein huisje, waar nu het Ursulinenklooster staat, en die later heilig verklaard is. Prinses Oda was blind geboren. Ouder geworden hoorde zij vertellen, dat door de voorspraak van den heiligen Lambertus te Luik vele wonderen gebeurden. Daarom ging zij ook ter bedevaart naar Luik, bad tot Sint Lambertus en kon op hetzelfde moment zien. Ter gedachtenis aan dat mirakel liet zij daar een kapel bouwen en legde de gelofte af, dat zij uit dankbaarheid aan God en aan den heiligen Lambertus in haar verdere leven God zou dienen als non in het klooster. Maar haar vader wilde, dat zij trouwen zou met een aanzienlijken prins. Vergezeld door een trouwen dienaar en twee trouwe dienaressen ontvluchtte zij het ouderlijk kasteel en deed een bedetocht naar Rome. Daarna kwam zij eindelijk in Venray terecht. Toen heeft zij reeds voorspeld, dat op de plaats, waar haar huisje stond, eenmaal een zusterklooster zou gebouwd worden. En zij voegde er zelfs bij, hoe de oversten van dat klooster gekleed zouden gaan. Later is Oda uit Venray vertrokken. Ongeveer op de plaats, waar nu het heiligenhuisje nog staat, draaide zij zich om en viel op de knieën met het gezicht naar de plek van haar verlaten huisje gekeerd, en bad tot God, dat Hij Venray altijd voor groote rampen mocht sparen. Aan die voorbede meenden de Venraysche menschen het dan ook te moeten danken, dat Maarten van Rossum indertijd niet het heele dorp tot den grond heeft laten verwoesten. Reeds had hij, die woeste krijgsoverste, het bevel aan zijn soldaten gegeven, het dorp aan vier hoeken in brand te steken. Toen snelde een zuster uit het klooster naar hem toe, wierp zich voor hem op den grond neer en smeekte hem het dorp te willen verschoonen. Hij herkende die zuster, zij was een tante van hem, en dadelijk trok hij zijn bevel in. Venray was gered.

We zien de heilige Oda dikwijls afgebeeld met een ekster op de hand. Dat herinnert ons aan de gebeurtenis, dat Oda gewaarschuwd werd door het gekêk van een ekster, toen zij van vermoeidheid in een

Besteedt uw geld goed!

Koopt bij ons uwe Meubilleering,
En U is meer dan tevreden.

TAPIJTEN, KARPETTEN, COCOS, LOPERS
ALLE VLOERZEILEN

HUB. CUSTERS - VENRAY

STATIONSSTRAAT 3

TELEFOON 80

Nieuwste
modellen

Ruimst
gesorteerd